

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 194 (XXXVIII) — Nr. 687

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 19 august 2026

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 282 din 26 martie 2026 referitoare la excepția de neconstituționalitate a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă	2–9
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
633. — Hotărâre privind suplimentarea sumei prevăzute ca justă despăgubire, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 415/2010 privind declanșarea procedurilor de expropriere a imobilelor proprietate privată situate pe amplasamentul lucrării de utilitate publică „Autostrada București-Constanța, tronsonul 6, Cernavodă-Constanța”, precum și modificarea și completarea anexelor nr. 1 și 2 la Hotărârea Guvernului nr. 415/2010	10–11
DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI	
279. — Decizie privind exercitarea, cu caracter temporar, de către doamna Corina Aldea a funcției publice vacante din categoria înalților funcționari publici de secretar general al Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Minier, Petrolier și al Stocării Geologice a Dioxidului de Carbon	11
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
1.135. — Ordin al ministrului muncii, familiei, tineretului și solidarității sociale, interimar, pentru aprobarea Procedurii de evaluare medicală și de raportare a rezultatelor evaluării de către Institutul Național de Expertiză Medicală și Recuperare a Capacității de Muncă la solicitarea Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități, precum și cu privire la modalitatea de decontare a cheltuielilor	12–16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 282

din 26 martie 2026

referitoare la excepția de neconstituționalitate a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă

Elena-Simina Tănăsescu	— președinte
Asztalos Csaba-Ferenc	— judecător
Mihai Busuioc	— judecător
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliora	— judecător
Dacian-Cosmin Dragoș	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scântei	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Ioana-Laura Paris	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ioan Laurențiu Sorescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă, excepție ridicată, din oficiu, de Judecătoria Sectorului 3 București — Secția civilă în Dosarul nr. 26.178/301/2020 și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 278D/2021.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Președintele Curții dispune să se facă apelul și în dosarele nr. 1.777D/2021, nr. 3.274D/2021, nr. 3.642D/2021, nr. 3.786D/2021, nr. 3.846D/2021, nr. 384D/2022, nr. 1.974D/2022, nr. 358D/2023, nr. 374D/2023, nr. 1.639D/2024, nr. 2.741D/2024, nr. 3.694D/2024, nr. 3.818D/2024, nr. 3.896D/2024, nr. 1.084D/2025, nr. 1.376D/2025 și nr. 4.490D/2025, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2013 și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 51/2008, excepție ridicată de Marin Frunză în Dosarul nr. 648/91/2021/a1 al Tribunalului Vrancea — Secția I civilă, de Dan Băzăvan și Gheorghe Vasile Cornel Ilie în dosarele nr. 4.772/2/2021/a1 și nr. 7.866/2/2021/a1 ale Curții de Apel București — Secția a IX-a contencios administrativ și fiscal, de Gheorghe Florin Florea în Dosarul nr. 1.776/1/2021/a1.1 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția contencios administrativ și fiscal, de Gheorghe Vasile Cornel Ilie în Dosarul nr. 17.523/303/2019/a2 al Tribunalului București — Secția a V-a civilă, de Marian Cune în Dosarul nr. 16.761/302/2019 al Judecătoria Sectorului 5 București — Secția a II-a civilă, de Societatea Lorin — S.R.L. din Galați, prin administrator Nicolaie Popescu, și de Nicolaie Popescu în dosarele nr. 5.621/121/2021/a2.1 și nr. 1.318/121/2022/a1 ale Tribunalului Galați — Secția contencios administrativ și fiscal, de Societatea MAC 3 — S.R.L. din Brașov în Dosarul nr. 5.197/197/2022 al Tribunalului Brașov — Secția I civilă, de Mariana Basarab și Gheorghe Vasile Cornel Ilie în Dosarul nr. 39.151/3/2023/a1 al Tribunalului

București — Secția a IV-a civilă, de Asociația Aripa 18 din Cluj-Napoca în Dosarul nr. 540/33/2024/a1 al Curții de Apel Cluj — Secția a III-a contencios administrativ și fiscal, de Daniel Zissu-Băiașu în Dosarul nr. 4.694/2/2024 al Curții de Apel București — Secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori și de familie, de Viorel Vlad în dosarele nr. 3.539/2/2024/a1.1 și nr. 4.729/2/2025 ale Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, de Nicolaie Popescu, Societatea Lorin — S.R.L. din Galați, Marin Frunză și Asociația de Locatari nr. 761 Galați în Dosarul nr. 1.579/105/2022/a5/a1 al Curții de Apel Ploiești — Secția I civilă, de Daniel Leonte în Dosarul nr. 7.116/63/2023 al Curții de Apel Craiova — Secția contencios administrativ și fiscal și în Dosarul nr. 7.108/63/2024 al Tribunalului Dolj — Secția contencios administrativ și fiscal.

4. La apelul nominal se prezintă, în Dosarul nr. 384D/2022, autorul excepției, domnul Marian Cune, și în dosarele nr. 3.818D/2024 și nr. 4.490D/2025, autorul excepției, domnul Viorel Vlad, lipsind celelalte părți. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

5. Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea dosarelor.

6. Domnul Marian Cune se opune conexării, iar domnul Viorel Vlad și reprezentantul Ministerului Public sunt de acord cu măsura propusă. Curtea, având în vedere obiectul excepțiilor de neconstituționalitate ridicate în dosarele sus-menționate, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea dosarelor nr. 1.777D/2021, nr. 3.274D/2021, nr. 3.642D/2021, nr. 3.786D/2021, nr. 3.846D/2021, nr. 384D/2022, nr. 1.974D/2022, nr. 358D/2023, nr. 374D/2023, nr. 1.639D/2024, nr. 2.741D/2024, nr. 3.694D/2024, nr. 3.818D/2024, nr. 3.896D/2024, nr. 1.084D/2025, nr. 1.376D/2025 și nr. 4.490D/2025 la Dosarul nr. 278D/2021, care a fost primul înregistrat.

7. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul autorului Marian Cune, care pune concluzii de admitere a excepției de neconstituționalitate, apreciind că jurisprudența Curții Constituționale referitoare la aceleași dispoziții legale pe care le contestă și el nu este incidentă.

8. Președintele Curții acordă cuvântul autorului Viorel Vlad, care pune concluzii de admitere a excepției de neconstituționalitate, apreciind că dispozițiile contestate încalcă art. 1 alin. (5) și art. 21 din Constituție deoarece impunerea unei taxe judiciare de timbru încalcă accesul său liber la justiție.

9. Președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, având în vedere jurisprudența constantă a Curții Constituționale în materie, relevantă în acest sens fiind Decizia nr. 260 din 22 aprilie 2021, prin care s-a reținut că accesul liber la justiție presupune un serviciu public, care reflectă anumite costuri. Plata

impozitelor și a taxelor reprezintă o obligație constituțională a cetățenilor, iar dreptul de acces liber la justiție poate face obiectul unor limitări atât timp cât nu este atinsă substanța sa. Totodată, persoanele fizice beneficiază de ajutor public judiciar și există un cadru legislativ rezonabil și obiectiv care permite o restrângere proporțională a accesului liber la justiție.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

10. Prin Încheierea din 25 ianuarie 2021, pronunțată în Dosarul nr. 26.178/301/2020, **Judecătoria Sectorului 3 București — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă.** Excepția a fost invocată, din oficiu, de Judecătoria Sectorului 3 București — Secția civilă într-o cauză având ca obiect soluționarea cererii de ajutor public judiciar (Dosarul Curții Constituționale nr. 278D/2021).

11. Prin Încheierea din 19 mai 2021, pronunțată în Dosarul nr. 648/91/2021/a1, **Tribunalul Vrancea — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2013.** Excepția a fost invocată de Marin Frunză într-o cauză având ca obiect soluționarea cererii de reexaminare a modului de stabilire a taxei judiciare de timbru (Dosarul Curții Constituționale nr. 1.777D/2021).

12. Prin Încheierile din 24 septembrie 2021 și 16 decembrie 2021, pronunțate în dosarele nr. 4.772/2/2021/a1 și nr. 7.866/2/2021/a1, **Curtea de Apel București — Secția a IX-a contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2013.** Excepția a fost invocată de Dan Băzăvan și, respectiv, de Gheorghe Vasile Cornel Ilie în cauze având ca obiect soluționarea cererilor de reexaminare a modului de stabilire a taxei judiciare de timbru (dosarele Curții Constituționale nr. 3.274D/2021 și nr. 3.846D/2021).

13. Prin Încheierea din 20 octombrie 2021, pronunțată în Dosarul nr. 1.776/1/2021/a1.1, **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2013.** Excepția a fost invocată de Gheorghe Florin Florea într-o cauză având ca obiect soluționarea cererii de reexaminare a modului de stabilire a taxei judiciare de timbru (Dosarul Curții Constituționale nr. 3.642D/2021).

14. Prin Încheierea din 24 noiembrie 2021, pronunțată în Dosarul nr. 17.523/303/2019/a2, **Tribunalul București — Secția a V-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2013.** Excepția a fost invocată de Gheorghe Vasile Cornel Ilie într-o cauză având ca obiect soluționarea cererii de reexaminare a modului de stabilire a taxei judiciare de timbru (Dosarul Curții Constituționale nr. 3.786D/2021).

15. Prin Încheierea din 2 noiembrie 2021, pronunțată în Dosarul nr. 16.761/302/2019, **Judecătoria Sectorului 5 București — Secția a II-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a**

Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2013. Excepția a fost invocată de Marian Cune într-o cauză având ca obiect regularizarea cererii de chemare în judecată (Dosarul Curții Constituționale nr. 384D/2022).

16. Prin Încheierile nr. 83 din 2 august 2022 și nr. 12 din 6 februarie 2023, pronunțate în dosarele nr. 5.621/121/2021/a2.1 și nr. 1.318/121/2022/a1, **Tribunalul Galați — Secția contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2013.** Excepția a fost invocată de Societatea Lorin — S.R.L. din Galați, prin administrator Nicolaie Popescu, și de Nicolaie Popescu în cauze având ca obiect soluționarea cererilor de reexaminare a modului de stabilire a taxei judiciare de timbru (dosarele Curții Constituționale nr. 1.974D/2022 și nr. 358D/2023).

17. Prin Încheierea din 15 februarie 2023, pronunțată în Dosarul nr. 5.197/197/2022, **Tribunalul Brașov — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2013.** Excepția a fost invocată de Societatea MAC 3 — S.R.L. din Brașov într-o cauză având ca obiect soluționarea apelului formulat împotriva unei sentințe prin care a fost soluționată contestația la executare (Dosarul Curții Constituționale nr. 374D/2023).

18. Prin Încheierea din 16 februarie 2024, pronunțată în Dosarul nr. 39.151/3/2023/a1, **Tribunalul București — Secția a IV-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2013.** Excepția a fost invocată de Mariana Basarab și Gheorghe Vasile Cornel Ilie într-o cauză având ca obiect soluționarea cererii de reexaminare a modului de stabilire a taxei judiciare de timbru (Dosarul Curții Constituționale nr. 1.639D/2024).

19. Prin Încheierea din 1 iulie 2024, pronunțată în Dosarul nr. 540/33/2024/a1, **Curtea de Apel Cluj — Secția a III-a contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2013.** Excepția a fost invocată de Asociația Aripa 18 din Cluj-Napoca într-o cauză având ca obiect soluționarea cererii de reexaminare a modului de stabilire a taxei judiciare de timbru (Dosarul nr. 2.741D/2024).

20. Prin Încheierea nr. 31F din 3 septembrie 2024, pronunțată în Dosarul nr. 4.694/2/2024, **Curtea de Apel București — Secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori și de familie a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2013.** Excepția a fost invocată de Daniel Zissu-Băiașu într-o cauză având ca obiect soluționarea unei cereri de strămutare (Dosarul Curții Constituționale nr. 3.694D/2024).

21. Prin Încheierile din 28 noiembrie 2024 și 27 octombrie 2025, pronunțate în dosarele nr. 3.539/2/2024/a1.1 și nr. 4.729/2/2025, **Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2013 și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 51/2008.** Excepția a fost invocată de Viorel Vlad în cauze având ca obiect soluționarea cererii de reexaminare a modului de stabilire a taxei judiciare de timbru, respectiv a cererii de acordare a ajutorului public judiciar (dosarele Curții Constituționale nr. 3.818D/2024 și nr. 4.490D/2025).

22. Prin Încheierea din 4 noiembrie 2024, pronunțată în Dosarul nr. 1.579/105/2022/a5/a1, **Curtea de Apel Ploiești — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2013**. Excepția a fost invocată de Nicolaie Popescu, Societatea Lorin — S.R.L. din Galați, Marin Frunză și Asociația de Locatari nr. 761 Galați într-o cauză având ca obiect soluționarea cererii de reexaminare a modului de stabilire a taxei judiciare de timbru (Dosarul Curții Constituționale nr. 3.896D/2024).

23. Prin Încheierea din 10 martie 2025, pronunțată în Dosarul nr. 7.116/63/2023, **Curtea de Apel Craiova — Secția contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2013**. Excepția a fost invocată de Daniel Leonte într-o cauză având ca obiect soluționarea unei cereri de recuzare (Dosarul Curții Constituționale nr. 1.084D/2025).

24. Prin Încheierea din 14 martie 2025, pronunțată în Dosarul nr. 7.108/63/2024, **Tribunalul Dolj — Secția contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2013**. Excepția a fost invocată de Daniel Leonte într-o cauză având ca obiect soluționarea unei cereri de recuzare (Dosarul Curții Constituționale nr. 1.376D/2025).

25. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** se susține, în esență, că actele normative criticate reglementează în domenii rezervate legilor organice, întrucât privesc organizarea și funcționarea instanțelor judecătorești, instituirea unor termene procedurale speciale sau a unor căi de atac, motiv pentru care prima Cameră sesizată trebuia să fie Camera Deputaților, conform art. 75 alin. (1) din Constituție. Întrucât procedura de adoptare nu a respectat prevederile constituționale, autorii solicită constatarea neconstituționalității ordonanțelor de urgență în integralitatea lor. Reglementarea prin ordonanță de urgență a unei proceduri judiciare încalcă separația puterilor în stat și dispozițiile art. 73 alin. (3) lit. I), ale art. 115 alin. (5) și ale art. 126 alin. (2) din Constituție, neexistând nici rațiunea unei intervenții urgente a Guvernului în acest domeniu.

26. Nu poate fi admis că sintagma „numai prin lege” are aceleași valențe în art. 126 alin. (2) și art. 139 alin. (1) din Constituție deoarece, dacă în primul caz trebuie să se acorde eficiență dispozițiilor art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în materie civilă, în privința 139 alin. (1) o astfel de obligație nu există întrucât materia fiscală aparține nucleului solid al prerogativelor autorităților publice, dispoziția convențională nefiind aplicabilă.

27. Sintagma „sau în sistem on-line” din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 este neclară și inaplicabilă, deoarece actul normativ nu explică modul în care se dovedește plata taxelor efectuată online. Chiar dacă plata electronică ar trebui să fie un avantaj pentru justițiabili, obligația impusă de art. 1.504 alin. (1) din Codul civil privind viza băncii pe ordinul de plată anulează acest beneficiu. Multe instituții de credit folosesc semnături electronice care nu pot fi verificate prin documentele tipărite depuse la dosar, iar, în același timp, legislația procesuală actuală nu permite funcționarea unui dosar electronic autentic, ceea ce face ca prevederea privind plata online să fie, în practică, lipsită de efect.

28. De asemenea, în procedura de legiferare trebuia solicitat avizul Consiliului Superior al Magistraturii.

29. Se apreciază că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 este neconstituțională și deoarece nu a fost aprobată de Parlament, care nu a adoptat o lege de reglementare a raporturilor juridice instituite prin aceasta. De asemenea, ordonanța de urgență nu putea fi contrasemnată de un secretar de stat în locul ministrului pentru buget, încălcându-se art. 108 alin. (4) din Constituție. Se mai arată că ordonanța de urgență a fost emisă cu încălcarea Legii nr. 182/2013 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe, care permitea adoptarea ordonanțelor de urgență doar după încheierea primei sesiuni parlamentare din 2013 și nu abilita Guvernul să reglementeze taxele judiciare de timbru. Chiar dacă s-ar considera că ordonanța de urgență a fost emisă în temeiul art. 115 alin. (4) din Constituție, nu este îndeplinită condiția existenței unei situații extraordinare.

30. Se mai susține că, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013, Guvernul nu s-a limitat la reglementarea generală a taxelor judiciare de timbru, ci a înlăturat competența consiliilor locale și județene, stabilind el însuși cuantumul taxelor și eliminând orice marjă de decizie locală.

31. Dispozițiile din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 generează dificultăți serioase pentru justițiabili fără domiciliu, reședință sau sediu în România, deoarece obligația de a achita taxa în contul unității administrativ-teritoriale unde se află sediul instanței presupune o identificare prealabilă anevoioasă, iar situația este agravată de faptul că mai multe instanțe din București nu funcționează în propriile circumscripții, ceea ce complică stabilirea beneficiarului legal al taxei. Pentru justițiabili străini, necunoscători ai limbii române, ori pentru persoanele nedeplasabile sau fără acces la internet, aceste demersuri devin aproape imposibil de realizat, mai ales în lipsa unui portal judiciar disponibil într-o limbă de circulație internațională. În consecință, procedura de achitare a taxei judiciare de timbru se transformă într-un obstacol administrativ care blochează efectiv accesul liber la justiție, piedică ce ar fi putut fi evitată prin stabilirea unui cont unic la nivel național.

32. Legea permite manifestări arbitrare ale judecătorului, întrucât nu prevede sancțiuni pentru neindicarea temeiului de drept al taxei judiciare de timbru, afectând statul de drept, principiul universalității, dreptul la apărare, egalitatea, dreptul la un proces echitabil, imparțialitatea, interzicerea discriminării și principiul disponibilității. Acțiunile privind discriminarea sunt scutite de taxă, iar legiuitorul trebuia să prevadă expres acest lucru pentru a elimina orice ambiguitate. Lipsa unei căi de atac și judecarea în cameră de consiliu încalcă principiile oralității și contradictorialității, ordonanța generând interpretări diferite între instanțe și conducând la stabilirea neunitară a taxelor.

33. Impunerea plății anticipate a taxei proporțional cu despăgubirile solicitate, sub sancțiunea anulării cererii, blochează accesul la justiție, întrucât reclamantul trebuie să plătească înainte de a încasa suma pretinsă. Condiționarea dreptului la apărare și a reexaminării de plata prealabilă a taxei încalcă garanțiile constituționale ale exercitării libere a acestui drept. Totodată, încalcă dreptul la două grade de jurisdicție și la un recurs efectiv, deoarece cererea de reexaminare este soluționată de aceeași instanță, lipsind garanțiile unui control real. În final, se arată că ordonanța de urgență nu respectă cerințele de claritate, precizie, previzibilitate și predictibilitate ale normei juridice, neexistând garanția unei aplicări conforme cu Constituția.

34. **Tribunalul Vrancea — Secția I civilă, Curtea de Apel București — Secția a IX-a contencios administrativ și fiscal, Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția contencios administrativ și fiscal, Tribunalul București — Secția a V-a civilă, Judecătoria Sectorului 5 București — Secția a II-a civilă, Tribunalul Galați — Secția contencios administrativ și fiscal, Tribunalul Brașov — Secția I civilă, Curtea de Apel Cluj — Secția a III-a contencios administrativ și fiscal, Curtea de Apel București — Secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori și de familie, Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, Curtea de Apel Ploiești — Secția I civilă, Curtea de Apel Craiova — Secția contencios administrativ și fiscal,** apreciază că excepția de neconstituționalitate invocată este neîntemeiată.

35. **Tribunalul București — Secția a IV-a civilă și Tribunalul Dolj — Secția contencios administrativ și fiscal,** contrar prevederilor art. 29 alin. (4) din Legea nr. 47/1992, nu și-au exprimat opinia cu privire la excepția de neconstituționalitate.

36. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

37. **Guvernul,** în Dosarul nr. 3.274D/2021, apreciază că excepția de neconstituționalitate invocată este inadmisibilă, iar în dosarele nr. 384D/2022 și nr. 1.974D/2022 apreciază că excepția de neconstituționalitate invocată este neîntemeiată.

38. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părților prezente, concluziile procurorului, notele scrise depuse, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

39. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

40. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 392 din 29 iunie 2013, cu modificările și completările ulterioare, și Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 327 din 25 aprilie 2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 193/2008, cu modificările și completările ulterioare.

41. În susținerea excepției de neconstituționalitate sunt invocate prevederile constituționale cuprinse în art. 1 — *Statul român*, art. 10 — *Relații internaționale*, art. 15 — *Universalitatea*, art. 16 — *Egalitatea în drepturi*, art. 21 — *Accesul liber la justiție*, art. 22 — *Dreptul la viață și la integritate fizică și psihică*, art. 23 — *Libertatea individuală*, art. 24 — *Dreptul la apărare*, art. 26 — *Viață intimă, familială și privată*, art. 27 — *Inviolabilitatea domiciliului*, art. 28 — *Secretul corespondenței*, art. 29 — *Libertatea conștiinței*, art. 30 — *Libertatea de exprimare*, art. 40 — *Dreptul de asociere*, art. 41 — *Munca și protecția socială a muncii*, art. 42 — *Interzicerea muncii forțate*,

art. 43 — *Dreptul la grevă*, art. 44 — *Dreptul de proprietate privată*, art. 47 — *Nivelul de trai*, art. 51 — *Dreptul de petiționare*, art. 52 — *Dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică*, art. 53 — *Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți*, art. 54 — *Fidelitatea față de țară*, art. 56 — *Contribuții financiare*, art. 59 — *Exercitarea atribuțiilor (cu referire la Avocatul Poporului)*, art. 75 alin. (1) privind sesizarea Camerelor, art. 76 — *Adoptarea legilor și a hotărârilor*, art. 108 alin. (4) privind semnarea hotărârilor și ordonanțelor adoptate de Guvern, art. 115 alin. (4)-(8) privind regimul adoptării ordonanțelor de urgență, art. 120 alin. (1) privind principiile administrației publice, art. 124 — *Înfăptuirea justiției*, art. 126 — *Instanțele judecătorești*, art. 129 — *Folosirea căilor de atac*, art. 133 alin. (1) privind rolul Consiliului Superior al Magistraturii, art. 134 privind atribuțiile Consiliului Superior al Magistraturii, art. 135 alin. (2) lit. f) potrivit căruia statul trebuie să asigure crearea condițiilor necesare pentru creșterea calității vieții, art. 139 alin. (2) privind stabilirea impozitelor și taxelor locale, art. 146 alin. (1) lit. d) privind competența Curții Constituționale de a hotărî asupra excepțiilor de neconstituționalitate, art. 147 alin. (1) și (4) privind deciziile Curții Constituționale și art. 148 — *Integrarea în Uniunea Europeană*.

42. Totodată, în temeiul art. 11 și al art. 20 alin. (1) din Constituție, prin raportare la prevederile constituționale corespondente, sunt invocate și art. 1 — *Obligația de a respecta drepturile omului*, art. 6 — *Dreptul la un proces echitabil*, art. 13 — *Dreptul la un remediu efectiv*, art. 14 — *Interzicerea discriminării* și art. 17 — *Interzicerea abuzului de drept* din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, art. 1-30 din Declarația universală a drepturilor omului și art. 14 din Pactul internațional privind drepturile civile și politice.

43. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013, în ansamblul său, a mai fost supusă controlului de constituționalitate, exercitat prin prisma unor critici de neconstituționalitate similare celor formulate în prezenta cauză.

44. Cu privire la criticile de neconstituționalitate extrinsecă privind Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013, Curtea a reținut prin Decizia nr. 371 din 29 iunie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 863 din 25 septembrie 2023, paragrafele 14-20, că, potrivit art. 115 alin. (1)-(3) din Constituție, Parlamentul poate adopta o lege specială de abilitare a Guvernului pentru a emite ordonanțe în domenii care nu fac obiectul legilor organice, fiind vorba însă despre ordonanțe simple, și nu despre ordonanțe de urgență. Legea de abilitare va stabili, în mod obligatoriu, domeniul și data până la care se pot emite ordonanțe, iar dacă legea de abilitare o cere, ordonanțele se supun aprobării Parlamentului, potrivit procedurii legislative, până la împlinirea termenului de abilitare. Ordonanța de urgență nu este o varietate a ordonanței emise în temeiul unei legi speciale de abilitare, ci reprezintă un act normativ adoptat de Guvern în temeiul unei prevederi constituționale care permite Guvernului, sub controlul strict al Parlamentului, să facă față unui caz excepțional. Cum în cauză este criticată o ordonanță de urgență, și nu o ordonanță simplă, rezultă că nu se poate vorbi despre necesitatea existenței unei legi de abilitare, așa încât critica formulată din această perspectivă este neîntemeiată.

45. Curtea a mai statuat că dispozițiile constituționale cuprinse în art. 115 alin. (5) condiționează intrarea în vigoare a ordonanței de urgență de îndeplinirea cumulativă a două cerințe: depunerea sa spre dezbatere în procedură de urgență la Camera competentă să fie sesizată și publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I. Totodată, Constituția nu condiționează intrarea în vigoare a unei ordonanțe de urgență a Guvernului de existența unei legi de aprobare a ordonanței de urgență, adoptată de Parlament. Depunerea ordonanței de urgență spre dezbatere în procedură de urgență la Camera competentă să fie sesizată, drept condiție necesară intrării în vigoare a actului normativ, nu reprezintă altceva decât o obligație ce incumbă emitentului, respectiv Guvernului, în calitate de legiuitor delegat.

46. Proiectul de Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru a fost depus și înregistrat pentru dezbatere la Senat în data de 28 iunie 2013, fiind adoptat de Senat la data de 21 octombrie 2013. Ulterior, la data de 28 octombrie 2013, proiectul de lege a fost înregistrat la Camera Deputaților pentru dezbatere și adoptare. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 392 din 29 iunie 2013 și a intrat, așadar, în vigoare după depunerea sa la Camera competentă să fie sesizată spre dezbatere în procedură de urgență, potrivit art. 115 alin. (5) din Constituție. În consecință, criticile formulate din această perspectivă sunt neîntemeiate.

47. Totodată, Curtea a mai reținut că delegarea legislativă, consacrată expres de Legea fundamentală, presupune o excepție de la principiul constituțional al separației puterilor în stat și o derogare de la prevederile art. 61 alin. (1) din Constituție, potrivit cărora *„Parlamentul este organul reprezentativ suprem al poporului român și unica autoritate legiuitoare a țării”*. Dispozițiile art. 115 din Constituție atribuie Guvernului, autoritate constitutivă a puterii executive, dreptul de a legifera alături de Parlamentul României. Însă prevederile constituționale stabilesc cadrul și limitele exercitării acestui drept, condiționând legitimitatea și deci constituționalitatea ordonanțelor Guvernului de îndeplinirea unor cerințe exprese, calificate în jurisprudența Curții Constituționale drept criterii de constituționalitate. Astfel, mandatul atribuit Guvernului, în temeiul art. 115, trebuie să fie dublat de un mandat legal — legea specială de abilitare, adoptată de Parlament —, în cazul ordonanțelor simple, sau izvorăște direct din Constituție — în cazuri extraordinare a căror reglementare nu poate fi amânată —, în cazul ordonanțelor de urgență.

48. Plecând de la aceste considerente, Curtea a reținut că în nota de fundamentare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2013 legiuitorul delegat a subliniat că modificarea cadrului legal de desfășurare a procesului civil prin adoptarea Codului de procedură civilă, precum și punerea în aplicare a noilor instituții adoptate prin Codul civil impuneau revizuirea urgentă a legislației și în materia taxelor judiciare de timbru, care trebuie să reflecte noua structură și dinamică a procesului civil, noile garanții procedurale acordate părților pentru asigurarea unui proces echitabil, precum și acoperirea costurilor suplimentare pentru dezvoltarea infrastructurii și pregătirea personalului din sistemul justiției. De asemenea, Curtea a analizat motivele invocate de către Guvern în preambulul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2013 referitoare la condițiile concrete în care urmează să se desfășoare activitatea sistemului judiciar, având în vedere adoptarea noilor coduri, Codul civil și Codul de procedură civilă, și necesitatea finanțării optime a acestui sistem prin raportare la nevoile sale reale.

49. Prin urmare, Curtea a precizat că aspectele menționate vizează un interes public și constituie o situație extraordinară, a cărei reglementare nu putea fi amânată, iar acestea au impus adoptarea de măsuri imediate pe calea ordonanței de urgență, cu respectarea art. 115 alin. (4) din Constituție, astfel încât critica de neconstituționalitate extrinsecă este neîntemeiată.

50. În ceea ce privește noțiunea de „lege” utilizată în Constituție, în art. 126, referitor la reglementarea numai prin lege a competenței instanțelor judecătorești și a procedurii de judecată, Curtea reține că aceasta are în vedere un sens larg ce acoperă ansamblul dispozițiilor normative cuprinse în Legea fundamentală și actele normative ce formează dreptul intern. Potrivit jurisprudenței Curții reprezentate prin Decizia nr. 120 din 16 martie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 296 din 5 aprilie 2004, conceptul de „lege” are mai multe înțelesuri în funcție de distincția ce operează între criteriul formal sau organic și cel material.

51. Potrivit primului criteriu, legea se caracterizează ca fiind un act al autorității legiuitoare, ea identificându-se prin organul chemat să o adopte și prin procedura ce trebuie respectată în acest scop. Această concluzie rezultă din coroborarea dispozițiilor art. 61 alin. (1) teza a doua din Constituție, republicată, conform căreia *„Parlamentul este (...) unica autoritate legiuitoare a țării”* cu prevederile art. 76, 77 și 78, potrivit cărora legea adoptată de Parlament este supusă promulgării de către Președintele României și intră în vigoare la trei zile după publicarea ei în Monitorul Oficial al României, dacă în conținutul său nu este prevăzută o altă dată ulterioară.

52. Cel de-al doilea criteriu, criteriul material, are în vedere conținutul reglementării, definindu-se în considerarea obiectului norme, respectiv a naturii relațiilor sociale reglementate.

53. În ceea ce privește ordonanțele Guvernului, Curtea a reținut că, elaborând astfel de acte normative, organul administrativ exercită o competență prin atribuire care, prin natura ei, intră în sfera de competență legislativă a Parlamentului. Prin urmare, ordonanța nu reprezintă o lege în sens formal, ci un act administrativ de domeniul legii, asimilat acesteia prin efectele pe care le produce, respectând sub acest aspect criteriul material.

54. În consecință, întrucât un act juridic normativ, în general, se definește atât prin formă, cât și prin conținut, legea, în sens larg, deci cuprinzând și actele asimilate, este rezultatul combinării criteriului formal cu cel material.

55. Pe de altă parte, Curtea a observat că delegarea legislativă a Guvernului de a emite ordonanțe poate opera în temeiul Constituției, republicată, potrivit art. 115 alin. (4), în cazul ordonanțelor de urgență, sau în temeiul legii de abilitare adoptate cu respectarea alin. (1) al aceluiași articol. Curtea Constituțională a statuat că interdicția reglementării de către Guvern în domeniul legii organice privește numai ordonanțele Guvernului adoptate în baza unei legi speciale de abilitare, această interdicție decurgând direct din textul constituțional. O asemenea limitare nu este prevăzută însă de alin. (4) al art. 115 din Constituție, referitor la ordonanțele de urgență, care nu reprezintă o varietate a ordonanței emise în temeiul unei legi speciale de abilitare, ci reprezintă un act normativ, adoptat de Guvern, în temeiul unei prevederi constituționale, care permite Guvernului, sub controlul strict al Parlamentului, să facă față unor situații extraordinare a căror reglementare nu poate fi amânată.

56. Prin urmare, având în vedere că procedura de adoptare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2013 a fost respectată, nu poate fi reținută nici încălcarea art. 1 alin. (4), art. 73 alin. (3) lit. I), art. 75 alin. (1), art. 115 alin. (5) și (6) și art. 126 alin. (2) din Constituție.

57. În ceea ce privește critica formulată prin raportare la art. 139 alin. (1) din Constituție, Curtea a reținut că configurarea prin prevederile legale criticate a unor aspecte referitoare la contribuțiile fiscale reprezentând anumite taxe, așa cum este taxa judiciară de timbru, nu se poate converti într-o afectare a drepturilor și libertăților fundamentale, mai ales că principiul legalității în materie fiscală, reprezentat de art. 139 alin. (1) din Constituție, statuează că impozitele, taxele și orice alte venituri ale bugetului de stat și ale bugetului asigurărilor sociale de stat se stabilesc numai prin lege (a se vedea Decizia nr. 637 din 13 decembrie 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 493 din 7 iunie 2023, paragraful 34).

58. Pentru aceleași considerente, nu poate fi reținută nici încălcarea prin adoptarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 51/2008 a prevederilor art. 21 alin. (3) și ale art. 126 alin. (2) din Constituție.

59. În continuare, referitor la critica privind semnarea de către secretarul de stat, în numele ministrului, a ordonanței de urgență, Curtea observă că regimul constituțional al actelor Guvernului nu impune ca ordonanțele sau hotărârile să fie semnate exclusiv de către ministrul titular al portofoliului, ci doar ca acestea să fie adoptate de Guvern, semnate de prim-ministru și contrasemnate de miniștrii responsabili. Legea fundamentală nu reglementează forma materială a contrasemnării și nici nu exclude posibilitatea exercitării atribuțiilor ministrului prin delegare, în condițiile legii. În consecință, pentru a aprecia existența unui eventual viciu de neconstituționalitate, trebuie analizat cadrul legal care reglementa funcționarea ministerelor la data emiterii Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2013.

60. Potrivit art. 49 alin. (3) din Legea nr. 90/2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor, în vigoare la data de referință mai sus arătată, secretarii de stat exercitau atribuțiile delegate de ministru. Norma consacră expres posibilitatea ministrului de a transfera exercitarea unor atribuții către secretarii de stat, fără a distinge între atribuțiile curente și cele care privesc contrasemnarea actelor Guvernului. De asemenea, art. 51 din aceeași lege prevedea că, în situația în care ministrul nu își putea exercita atribuțiile curente, acesta desemna un secretar de stat care să le exercite, cu obligația de a-l informa pe prim-ministru. Textul legal confirmă că legea recunoștea secretarului de stat competența de a acționa în locul ministrului, în limitele delegării, inclusiv în ceea ce privește atribuțiile necesare funcționării ministerului.

61. Aceeași soluție legislativă se regăsește și în art. 10 alin. (8) din Hotărârea Guvernului nr. 34/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 52 din 28 ianuarie 2009, potrivit căruia, în cazul în care ministrul finanțelor nu își poate exercita atribuțiile curente, acesta delegă unuia dintre secretarii de stat exercitarea acestor atribuții, cu informarea prim-ministrului. Normele interne ale ministerului confirmă, astfel, că delegarea atribuțiilor ministrului către un secretar de stat este o procedură legală, previzibilă și pe deplin compatibilă cu principiile constituționale privind organizarea administrației publice centrale.

62. În aceste condiții, semnarea ordonanței de urgență de către secretarul de stat, în baza unei delegări conforme cu Legea nr. 90/2001 și cu actele normative interne ale ministerului, nu poate fi calificată drept o încălcare a art. 108 alin. (4) din Constituție. Contrasemnarea reprezintă o garanție a asumării răspunderii politice și administrative de către ministerul de resort, iar această răspundere este menținută chiar și atunci când ministrul delegă exercitarea atribuțiilor sale unui secretar de stat. Constituția nu condiționează valabilitatea actului de semnătura personală a ministrului, ci de existența unei contrasemnări valabile, realizată de persoana competentă potrivit legii.

63. Prin urmare, secretarul de stat a acționat în limitele acestei delegări, iar semnarea ordonanței nu reprezintă un viciu. Actul Guvernului rămâne valabil, iar procedura de adoptare respectă atât exigențele constituționale, cât și pe cele legale privind funcționarea ministerelor.

64. Referitor tot la criticile de neconstituționalitate extrinsecă prin care se susține că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 și Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 au fost adoptate fără să se solicite avizul Consiliului Superior al Magistraturii se reține că, în jurisprudența sa, spre exemplu, Decizia nr. 11 din 28 ianuarie 2025, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 197 din 13 martie 2026, paragrafele 121 și 122, Curtea Constituțională a reținut că invocarea art. 1 alin. (3) și (5) coroborat cu art. 134 alin. (4) din Constituție în cadrul controlului concret de constituționalitate este admisibilă numai dacă se demonstrează existența unei relații directe între afectarea drepturilor și a libertăților fundamentale și nesolicitarea avizului consultativ al Consiliului Superior al Magistraturii; numai în corelare cu dreptul sau libertatea fundamentală afectată Curtea poate analiza constituționalitatea actului normativ în raport cu art. 1 alin. (3) și (5) coroborat cu art. 134 alin. (4) din Constituție. Astfel, în evaluarea constituționalității actului, mai întâi trebuie analizate criticile raportate la încălcarea drepturilor și a libertăților fundamentale invocate și, ulterior, concluzia astfel desprinsă să fie corelată cu exigențele art. 1 alin. (3) și (5) coroborat cu art. 134 alin. (4) din Constituție. Așadar, dacă nu există o încălcare a unui drept sau a unei libertăți fundamentale, atunci art. 1 alin. (3) și (5) coroborat cu art. 134 alin. (4) din Constituție nu poate fi invocat și analizat pentru că ar deveni standard de referință de sine stătător. În schimb, dacă ar exista o încălcare a unui drept sau a unei libertăți fundamentale, atunci Curtea va evalua dacă afectarea s-a produs ca urmare a nesocotirii art. 1 alin. (3) și (5) coroborat cu art. 134 alin. (4) din Constituție și numai în situația unui răspuns afirmativ va constata incidența încălcării sale.

65. În consecință, neregularitățile existente în cadrul de avizare a unui proiect/unei propuneri legislative nu pot în sine să determine neconstituționalitatea legii/ordonanței, ci acestea trebuie integrate și invocate în considerarea unei legături cauzale cu încălcarea unui drept sau a unei libertăți fundamentale. Așadar, în cadrul controlului concret de constituționalitate, respectarea art. 1 alin. (3) și (5) coroborat cu art. 134 alin. (4) din Constituție reprezintă un standard de constituționalitate care nu poate fi invocat de sine stătător, ci corelat cu o altă reglementare constituțională. Rezultă că în cadrul controlului concret de constituționalitate pe calea excepției de neconstituționalitate ridicate în fața instanțelor judecătorești nu poate fi analizată încălcarea de sine stătătoare a art. 1 alin. (3) și (5) coroborat cu art. 134 alin. (4) din Constituție sub aspectul modului de desfășurare a activității de avizare în cadrul procesului legislativ.

66. Astfel, din analiza efectuată Curtea observă că actul normativ criticat nu contravine drepturilor și libertăților fundamentale invocate. Pentru aceste motive și întrucât nu s-a constatat încălcarea vreunui drept sau vreunei libertăți fundamentale, se reține că nu poate fi realizat controlul de constituționalitate din perspectiva exclusivă a standardului de referință exprimat de prevederile art. 1 alin. (3) și (5) coroborat cu art. 134 alin. (4) din Constituție.

67. În ceea ce privește problema clarității și previzibilității stabilirii și achitării taxelor judiciare de timbru, prin Decizia nr. 811 din 6 decembrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 197 din 12 martie 2019, paragraful 32, Curtea a reținut că dreptul român prevede cu claritate ipotezele în care este datorată taxa judiciară de timbru, modalitățile sale de calcul și consecințele în caz de neplată, reclamantul putându-se aștepta, în mod rezonabil, ca aceste reguli să fie aplicate. De asemenea, întrucât plata taxelor judiciare de timbru reprezintă o condiție legală pentru investirea instanțelor în materia proceselor civile, sunt justificate instituirea obligației de achitare anticipată a acestora (în unele cazuri până la un termen ulterior, stabilit de instanța judecătorească), precum și sancțiunea anulării acțiunii sau a cererii în ipoteza neplății taxelor datorate (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 369 din 16 iunie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 6 din 5 ianuarie 2021, paragraful 34).

68. Ca atare, Curtea a apreciat că obligația și modalitatea de plată a taxelor judiciare de timbru prevăzute de prevederile legale criticate nu sunt de natură să îngreuească dispozițiile constituționale invocate, respectiv art. 1 alin. (3) și (5), art. 11, 15, 16, 21, 24 și 124 din Legea fundamentală.

69. Susținerile referitoare la plata taxei judiciare de timbru în sistem online, precum și la dovada efectuării plății în această modalitate, la ordinul de plată și aplicarea semnăturii olografe și a ștampilei sau a semnăturii electronice nu relevă aspecte de neconstituționalitate, ci de punere în aplicare a actului normativ criticat. Nici critica potrivit căreia plata taxei, în contul bugetului local al unității administrativ-teritoriale în care se află sediul instanței de către persoanele care nu au nici domiciliul, nici reședința ori sediul în România, ar reprezenta un obstacol administrativ care blochează efectiv accesul liber la justiție nu reprezintă un viciu de neconstituționalitate, având în vedere că reglementarea criticată conține suficiente elemente care să permită justițiabililor care datorează taxă judiciară de timbru să identifice bugetul în care taxa trebuie să fie plătită.

70. Nu poate fi reținută nici critica potrivit căreia se îngreuește accesul liber la justiție prin interpretările diferite ale instanțelor judecătorești. Astfel, referitor la susținerea potrivit căreia acțiunile privind discriminarea sunt scutite de la plata taxei judiciare de timbru, Curtea reține că aceste critici privesc chestiuni ce țin de interpretarea și aplicarea concretă a prevederilor legale la spețele deduse judecării. Or, interpretarea litigiilor este operațiunea rațională, indispensabilă în procedura aplicării și respectării acestora, având ca scop clarificarea înțelesului normelor juridice sau a câmpurilor de aplicare, doar în procesul de soluționare a cauzelor cu care instanțele au fost investite, această operațiune fiind realizată de instanțele judecătorești. De asemenea, unificarea practicii judiciare se realizează de Înalta Curte de Casație și Justiție fie prin pronunțarea unei hotărâri prealabile, fie prin soluționarea unui recurs în interesul legii.

71. În ceea ce privește critica referitoare la procedura soluționării cererii de reexaminare împotriva încheierii de

stabilire a taxei judiciare de timbru, Curtea a reținut că aceasta este guvernată de principiul celerității, care ar fi grav afectat prin aplicarea în materie a principiilor oralității și contradictorialității, a obligativității citării părților, precum și a posibilității exercitării unei căi de atac împotriva încheierii de soluționare a cererii de reexaminare. Referitor la faptul că judecarea cererii se face de către un alt complet al aceleiași instanțe, Curtea, în jurisprudența sa, a statuat că accesul liber la justiție nu înseamnă accesul la toate structurile judecătorești și la toate gradele de jurisdicție. Acest drept poate fi supus unor condiționări de fond și de formă, iar existența uneia ori a mai multor căi de atac nu este impusă, pentru toate cazurile, nici de Constituție și nici de un tratat internațional la care România este parte (a se vedea, Decizia nr. 318 din 10 mai 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 800 din 18 septembrie 2018, paragrafele 16 și 18). Referitor la mijloacele procedurale prin care se înfăptuiește justiția se reține că acestea presupun și instituirea regulilor de desfășurare a procesului în fața instanțelor judecătorești, legiuitorul, în virtutea rolului său constituțional consacrat de art. 126 alin. (2) și art. 129 din Legea fundamentală, putând stabili, prin lege, procedura de judecată. Totodată, art. 129 din Constituție prevede posibilitatea exercitării căilor de atac în condițiile legii, ceea ce nu implică obligativitatea stabilirii unor căi de atac împotriva tuturor actelor îndeplinite de judecător în cursul procesului, ci libera exercitare de către părțile interesate și Ministerul Public a căilor de atac prevăzute de lege (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 842 din 17 noiembrie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 294 din 24 martie 2021, paragraful 41).

72. Prin urmare, nu se poate reține încălcarea prevederilor constituționale cuprinse în art. 21 alin. (3), art. 44 și art. 129 și art. 6 din Convenție.

73. În continuare, Curtea reține că plata taxelor și a impozitelor reprezintă o obligație constituțională a cetățenilor, în temeiul dispozițiilor art. 56 alin. (1), potrivit cărora „*Cetățenii au obligația să contribuie, prin impozite și prin taxe, la cheltuielile publice*”. Îndeplinirea acestei obligații constituționale impune prin actul normativ criticat vine să dea expresie art. 1 alin. (5) din Constituție, referitoare la obligativitatea respectării Constituției. Această obligație se încadrează între acelea la care face referire art. 15 alin. (1) din Constituție, potrivit căruia „*cetățenii au obligațiile prevăzute de Constituție*”. Dreptul național român prevede cu claritate ipotezele în care este datorată taxa judiciară de timbru, modalitățile sale de calcul și consecințele în caz de neplată, reclamantul putându-se aștepta, în mod rezonabil, ca aceste reguli să fie aplicate. Ca atare, obligația și modalitatea de plată a taxelor judiciare de timbru prevăzute de prevederile legale criticate nu sunt de natură să îngreuească dispozițiile constituționale invocate (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 174 din 4 aprilie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 777 din 29 august 2023, paragrafele 13, 16 și 17).

74. Referitor la încălcarea principiului autonomiei locale, prevăzut de art. 120 alin. (1) din Constituție, Curtea arată că aceasta nu poate fi reținută, deoarece calificarea unor surse de venituri ca aparținând bugetului de stat sau bugetelor locale este o decizie de oportunitate bugetară ce poate fi cenzurată de Curtea Constituțională numai în situația în care funcționarea unei puteri a statului este pusă în pericol, ceea ce, în speță, nu este cazul (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 745 din 23 noiembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 121 din 8 februarie 2018, paragraful 22).

75. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în deciziile menționate își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

76. În continuare, nu poate fi reținută nici critica de neconstituționalitate potrivit căreia Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008, în ansamblul său, împiedică accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil al părților, din moment ce tocmai înlesnirea acestor drepturi reprezintă scopul declarat al reglementării.

77. În ceea ce privește dispozițiile art. 53 din Legea fundamentală, menționate în susținerea excepției de neconstituționalitate, Curtea observă că acestea nu au incidență în cauză, nefiind aplicabilă ipoteza prevăzută de normele constituționale invocate, deoarece prevederile criticate nu reglementează restrângerea exercițiului vreunui drept sau al vreunei libertăți fundamentale.

78. În fine, prevederile de lege criticate, prin obiectul lor de reglementare, nu interferează cu dispozițiile constituționale privind dreptul la viață și la integritate psihică, libertatea

individuală, viața intimă, familială și privată, inviolabilitatea domiciliului, secretul corespondenței, libertatea conștiinței, libertatea de exprimare, dreptul la asociere, munca și protecția socială a muncii, interzicerea muncii forțate, dreptul la grevă, nivelul de trai, dreptul de petiționare, dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică, fidelitatea față de țară și exercitarea atribuțiilor Avocatului Poporului, motiv pentru care invocarea dispozițiilor art. 22, 23, 26, 27, 28, 29, 30, 40, 41, 42, 43, 47, 51, 52, 54 și 59 din Legea fundamentală nu are relevanță în soluționarea excepției de neconstituționalitate.

79. Pentru același motiv nu poate fi reținută nici incidența art. 17 privind interzicerea abuzului de drept din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și art. 30 potrivit căruia nicio dispoziție a Declarației nu poate fi interpretată ca implicând pentru vreun stat, vreo grupare sau persoană dreptul de a se deda la vreo activitate sau de a săvârși vreun act îndreptat spre desființarea unor drepturi sau libertăți enunțate în Declarația universală a drepturilor omului.

80. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Judecătoria Sectorului 3 București — Secția civilă, din oficiu, în Dosarul nr. 26.178/301/2020, de Marin Frunză în Dosarul nr. 648/91/2021/a1 al Tribunalului Vrancea — Secția I civilă, de Dan Băzăvan și de Gheorghe Vasile Cornel Ilie în dosarele nr. 4.772/2/2021/a1 și nr. 7.866/2/2021/a1 ale Curții de Apel București — Secția a IX-a contencios administrativ și fiscal, de Gheorghe Florin Florea în Dosarul nr. 1.776/1/2021/a1.1 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția contencios administrativ și fiscal, de Gheorghe Vasile Cornel Ilie în Dosarul nr. 17.523/303/2019/a2 al Tribunalului București — Secția a V-a civilă, de Marian Cune în Dosarul nr. 16.761/302/2019 al Judecătoriei Sectorului 5 București — Secția a II-a civilă, de Societatea Lorin — S.R.L. din Galați, prin administrator Nicolaie Popescu, și de Nicolaie Popescu în dosarele nr. 5.621/121/2021/a2.1 și nr. 1.318/121/2022/a1 ale Tribunalului Galați — Secția contencios administrativ și fiscal, de Societatea MAC 3 — S.R.L. din Brașov în Dosarul nr. 5.197/197/2022 al Tribunalului Brașov — Secția I civilă, de Mariana Basarab și Gheorghe Vasile Cornel Ilie în Dosarul nr. 39.151/3/2023/a1 al Tribunalului București — Secția a IV-a civilă, de Asociația Aripa 18 din Cluj-Napoca în Dosarul nr. 540/33/2024/a1 al Curții de Apel Cluj — Secția a III-a contencios administrativ și fiscal, de Daniel Zissu-Băiașu în Dosarul nr. 4.694/2/2024 al Curții de Apel București — Secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori și de familie, de Viorel Vlad în dosarele nr. 3.539/2/2024/a1.1 și nr. 4.729/2/2025 ale Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, de Nicolaie Popescu, Societatea Lorin — S.R.L. din Galați, Marin Frunză și Asociația de Locatari nr. 761 Galați în Dosarul nr. 1.579/105/2022/a5/a1 al Curții de Apel Ploiești — Secția I civilă, de Daniel Leonte în Dosarul nr. 7.116/63/2023 al Curții de Apel Craiova — Secția contencios administrativ și fiscal și în Dosarul nr. 7.108/63/2024 al Tribunalului Dolj — Secția contencios administrativ și fiscal și constată că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru și Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoriei Sectorului 3 București — Secția civilă, Tribunalului Vrancea — Secția I civilă, Curții de Apel București — Secția a IX-a contencios administrativ și fiscal, Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția contencios administrativ și fiscal, Tribunalului București — Secția a V-a civilă, Judecătoriei Sectorului 5 București — Secția a II-a civilă, Tribunalului Galați — Secția contencios administrativ și fiscal, Tribunalului Brașov — Secția I civilă, Tribunalului București — Secția a IV-a civilă, Curții de Apel Cluj — Secția a III-a contencios administrativ și fiscal, Curții de Apel București — Secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori și de familie, Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, Curții de Apel Ploiești — Secția I civilă, Curții de Apel Craiova — Secția contencios administrativ și fiscal și Tribunalului Dolj — Secția contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 26 martie 2026.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

ELENA-SIMINA TĂNĂSESCU

Magistrat-asistent,
Ioana-Laura Paris

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

privind suplimentarea sumei prevăzute ca justă despăgubire, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 415/2010 privind declanșarea procedurilor de expropriere a imobilelor proprietate privată situate pe amplasamentul lucrării de utilitate publică „Autostrada București-Constanța, tronsonul 6, Cernavodă-Constanța”, precum și modificarea și completarea anexelor nr. 1 și 2 la Hotărârea Guvernului nr. 415/2010

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, precum și al art. 8 alin. (3), art. 9 alin. (8), art. 11 alin. (7) și al art. 32 din Legea nr. 255/2010 privind expropriere pentru cauză de utilitate publică, necesară realizării unor obiective de interes național, județean și local, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. I. — Se aprobă suplimentarea sumei prevăzute ca justă despăgubire, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 415/2010 privind declanșarea procedurilor de expropriere a imobilelor proprietate privată situate pe amplasamentul lucrării de utilitate publică „Autostrada București-Constanța, tronsonul 6, Cernavodă-Constanța”, cu modificările și completările ulterioare, cu suma totală de 1.240,73 lei, care se alocă de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii, în conformitate cu Legea bugetului de stat pe anul 2026 nr. 43/2026, la capitolul 84.01 „Transporturi”, titlul 56 „Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile (FEN) postaderare”, articolul 56.03 „Programe din Fondul de Coeziune (FC)”.

Art. II. — Anexele nr. 1 și 2 la Hotărârea Guvernului nr. 415/2010 privind declanșarea procedurilor de expropriere a imobilelor proprietate privată situate pe amplasamentul lucrării de utilitate publică „Autostrada București-Constanța, tronsonul 6, Cernavodă-Constanța”, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 288 din 3 mai 2010, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La anexa nr. 1, pozițiile nr. crt. 74 și 97 se modifică, în sensul actualizării, în condițiile legii, a elementelor de identificare, a titularului de drepturi reale, a suprafețelor afectate, precum și a sumelor individuale aferente despăgubirilor, în conformitate cu anexa nr. 1.

2. La anexa nr. 1, după poziția nr. crt. 97 se introduc trei noi poziții, pozițiile nr. crt. 97¹-97³, rezultate ca urmare a întocmirii documentației cadastrale și a operațiunii tehnice de dezmembrare și care fac parte din coridorul de expropriere situat pe amplasamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 415/2010, cu modificările și completările ulterioare, în conformitate cu anexa nr. 1.

3. La anexa nr. 2, poziția nr. crt. 21 se modifică, în sensul actualizării, în condițiile legii, a elementelor de identificare, a titularului de drepturi reale, a suprafețelor afectate, precum și a sumelor individuale aferente despăgubirilor, în conformitate cu anexa nr. 2.

Art. III. — (1) Suma prevăzută la art. I se utilizează în scopul acordării justelor despăgubiri pentru imobilele prevăzute la art. II, în conformitate cu anexele nr. 1 și 2 la prezenta hotărâre.

(2) Suma individuală prevăzută la alin. (1) se virează de către Ministerul Transporturilor și Infrastructurii într-un cont de trezorerie deschis pe numele Companiei Naționale de Administrare a Infrastructurii Rutiere — S.A., în termen de cel mult 30 de zile de la data aprobării cererii de deschidere de credite, conform prevederilor art. 4 alin. (8) din Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 255/2010 privind expropriere pentru cauză de utilitate publică, necesară realizării unor obiective de interes național, județean și local, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 53/2011, cu completările ulterioare, la dispoziția proprietarilor/deținătorilor imobilelor proprietate privată situate pe amplasamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 415/2010, cu modificările și completările ulterioare, în vederea efectuării plății despăgubirilor în cadrul procedurilor de expropriere, în condițiile legii.

Art. IV. — Ministerul Transporturilor și Infrastructurii, prin Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere — S.A., răspunde de realitatea datelor din anexele nr. 1 și 2 la prezenta hotărâre, precum și de corectitudinea datelor înscrise în documentele care au stat la baza stabilirii acestora, în conformitate cu prevederile legale.

Art. V. — Anexele nr. 1 și 2 fac parte integrantă din prezenta hotărâre.

PRIM-MINISTRU
ILIE-GAVRIL BOLOJAN

Contrasemnează:
Viceprim-ministru, interimar,
Oana-Clara Gheorghiu
p. Ministrul transporturilor și infrastructurii, interimar,
Horațiu-Lucian Cosma,
secretar de stat
Ministrul finanțelor,
Alexandru Nazare

MODIFICĂRI ȘI COMPLETĂRI

**la Lista imobilelor care constituie coridorul de expropriere al lucrării de utilitate publică
„Autostrada București-Constanța, tronsonul 6, Cernavodă-Constanța”, aflate pe tronsonul Medgidia-Constanța,
a proprietarilor sau deținătorilor acestora, precum și sumele individuale aferente despăgubirilor**

Nr. crt.	Nr. crt. din H.G. nr. 415/2010	Județul	Unitatea administrativ-teritorială	Nume și prenume proprietar/deținător teren	Tarla/Parcela	Categoria de folosință	Număr cadastral (numărul topo)	Număr carte funciară	Suprafața totală — mp —	Suprafața de expropriat — mp —	Valoare de despăgubire, conform Legii nr. 255/2010
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	74	Constanța	Medgidia	Duta Gabriel	1014/7/3	Arabil	104513	104513	16.666	15.995	8.525,34
2.	97	Constanța	Murfatlar	Petiu Fridorina Maria Petiu Gheorghe	141/18/1	Arabil	11545	101213	20.000	727	585,96
3.	97 ¹	Constanța	Murfatlar	Anghel Liliana Anghel Marin	141/18/2	Arabil	11566	101185	20.000	1.362	1.097,77
4.	97 ²	Constanța	Murfatlar	Marin Elena	141/18/3	Arabil	11540	—	20.000	2.096	1.689,38
5.	97 ³	Constanța	Murfatlar	Cavaleru Dumitru	141/18/4	Arabil	11559	101206	15.000	1.847	1.488,68

MODIFICĂRI

**la Lista cuprinzând imobilele care constituie coridorul de expropriere al lucrării de utilitate publică
„Autostrada București-Constanța, tronsonul 6, Cernavodă-Constanța”, aflate pe tronsonul „Cernavodă-Medgidia”,
proprietarii sau deținătorii acestora, precum și sumele individuale aferente despăgubirilor**

Nr. crt.	Nr. crt. din H.G. nr. 415/2010	Județul	Unitatea administrativ-teritorială	Numele și prenumele proprietarului/deținătorului terenului	Parcela	Categoria de folosință	Numărul cadastral/Numărul topo	Numărul cărții funciare	Suprafața totală — mp —	Suprafața de expropriat — mp —	Valoarea de despăgubire a terenului, conform Legii nr. 255/2010 — lei —
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	21	Constanța	Cernavodă	Chirila Steluta, Chirila Florin, Chirila Nicoleta Antoneta	694/1/3/2	P	10858/2	101769	10.000	3.608	1.172,60

DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI**GUVERNUL ROMÂNIEI****PRIM-MINISTRUL****DECIZIE**

**privind exercitarea, cu caracter temporar, de către doamna Corina Aldea a funcției publice vacante
din categoria înalților funcționari publici de secretar general al Autorității Naționale
de Reglementare în Domeniul Minier, Petrolier și al Stocării Geologice a Dioxidului de Carbon**

Având în vedere propunerea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Minier, Petrolier și al Stocării Geologice a Dioxidului de Carbon formulată prin Adresa nr. DJERPRU 39.928 din 9 iulie 2026, înregistrată la Secretariatul General al Guvernului nr. 20/20.405/D.R. din 9 iulie 2026, precum și Adresa Agenției Naționale a Funcționarilor Publici nr. 46.372 din 21 iulie 2026, în temeiul art. 29, art. 394 alin. (2) lit. d), art. 397, art. 502 alin. (1) lit. f), art. 509 alin. (3), art. 510 alin. (1) și al art. 530 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — Începând cu data intrării în vigoare a prezentei decizii, doamna Corina Aldea, șef serviciu, grad II, al Serviciului comunicare, relații internaționale și afaceri europene, exercită, cu caracter temporar, funcția publică vacantă din

categoria înalților funcționari publici de secretar general al Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Minier, Petrolier și al Stocării Geologice a Dioxidului de Carbon pentru o perioadă de 6 luni.

**PRIM-MINISTRU
ILIE-GAVRIL BOLOJAN**

Contrasemnează:

p. Secretarul general al Guvernului,
Petru Farago

București, 19 august 2026.
Nr. 279.

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI, TINERETULUI ȘI SOLIDARITĂȚII SOCIALE

ORDIN

pentru aprobarea Procedurii de evaluare medicală și de raportare a rezultatelor evaluării de către Institutul Național de Expertiză Medicală și Recuperare a Capacității de Muncă la solicitarea Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități, precum și cu privire la modalitatea de decontare a cheltuielilor

Având în vedere:

— art. 90³ alin. (9) din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

— Referatul de aprobare nr. 033821 din 6.08.2026 al Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități,

în temeiul prevederilor art. 14 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 29/2025 privind organizarea și funcționarea Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale,

ministrul muncii, familiei, tineretului și solidarității sociale, interimar, emite următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă Procedura de evaluare medicală și de raportare a rezultatelor evaluării de către Institutul Național de Expertiză Medicală și Recuperare a Capacității de Muncă la solicitarea Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități, precum și cu privire la modalitatea de decontare a cheltuielilor, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Prevederile prezentului ordin vor fi duse la îndeplinire de Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități, direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene sau locale ale sectoarelor municipiului București și Institutul Național de Expertiză Medicală și Recuperare a Capacității de Muncă.

Art. 3. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul muncii, familiei, tineretului și solidarității sociale, interimar,

Silvia Monica Dinică,

secretar de stat

București, 17 august 2026.

Nr. 1.135.

ANEXĂ

PROCEDURĂ

de evaluare medicală și de raportare a rezultatelor evaluării de către Institutul Național de Expertiză Medicală și Recuperare a Capacității de Muncă la solicitarea Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități, precum și cu privire la modalitatea de decontare a cheltuielilor

Art. 1. — În structura Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități, denumită în continuare *Autoritatea*, funcționează Comisia superioară de evaluare a persoanelor adulte cu handicap, denumită în continuare *Comisia superioară*.

Art. 2. — Comisia superioară are activitate decizională în soluționarea contestațiilor la certificatele de încadrare în grad și tip de handicap.

Art. 3. — (1) Comisia superioară decide reevaluarea persoanelor adulte cu handicap în următoarele situații:

a) ca urmare a recomandărilor cuprinse în documentele întocmite în urma unor acțiuni de control dispuse prin ordin al ministrului muncii, familiei, tineretului și solidarității sociale sau prin ordin al președintelui Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități;

b) ca urmare a autosesizării;

c) ca urmare a unei sesizări din partea unei instituții publice interesate în legătură cu încadrarea în grad și tip de handicap a unei persoane.

(2) Prezenta procedură se aplică cazurilor enumerate la alin. (1), în situația în care, drept urmare a acțiunilor de reevaluare, sunt semnalate necorelări sau neconcordanțe cu privire la încadrarea unei persoane în grad și tip de handicap.

Art. 4. — (1) Secretariatul Comisiei superioare va înregistra în Registrul de corespondență al Comisiei superioare sesizarea sau documentul care conține recomandările rezultate în urma controalelor.

(2) Comisia superioară va solicita comisiei de evaluare a persoanelor adulte cu handicap aflate în structura consiliului județean sau a consiliului local al sectoarelor municipiului București, denumită în continuare *Comisia de evaluare*, dosarele de evaluare ale persoanelor la care se face referire în documentele menționate anterior, în termen de 5 zile lucrătoare.

Art. 5. — Comisia de evaluare are obligația de a pune la dispoziția Comisiei superioare dosarul solicitat, în termen de 5 zile lucrătoare de la data înregistrării solicitării în evidențele acesteia.

Art. 6. — Documentele solicitate de Comisia superioară vor fi încărcate și stocate de către secretariatul Comisiei de evaluare în format electronic.

Art. 7. — (1) În urma analizării dosarului solicitat, Comisia superioară poate emite decizia de reevaluare sau stabilește motivat neimpunerea reevaluării.

(2) În cazul în care nu se impune reevaluarea persoanei, Comisia superioară transmite un răspuns motivat instituției publice care a formulat sesizarea sau organelor de control precizate la art. 3 alin. (1) lit. a) și c).

Art. 8. — (1) În situațiile prevăzute la art. 3 alin. (1), în care se constată neconcordanțe cu privire la încadrarea unei persoane în grad și tip de handicap, Comisia superioară poate solicita, prin emiterea unei decizii de reevaluare, Institutului Național de Expertiză Medicală și Recuperare a Capacității de Muncă, denumit în continuare *Institut*, realizarea unei evaluări medicale care să contribuie la confirmarea sau clarificarea privind diagnosticul, forma clinică, stadiul evolutiv.

(2) Modelul deciziei de reevaluare este prevăzut în Regulamentul de organizare și funcționare al Comisiei superioare, aprobat prin ordinul președintelui Autorității.

Art. 9. — (1) Dacă, în cursul soluționării contestațiilor formulate în condițiile prevăzute la art. 87 alin. (5) din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare, la certificatele de încadrare în grad și tip de handicap eliberate de comisiile de evaluare, Comisia superioară constată nerespectarea prevederilor legale în vigoare cu privire la evaluarea și încadrarea în grad și tip de handicap a unei persoane, aceasta se poate autosesiza, în condițiile art. 3 alin. (1) lit. b).

(2) În cazul prevăzut la alin. (1), termenele de soluționare a contestațiilor vor fi în concordanță cu prezenta procedură.

Art. 10. — (1) În realizarea examinării/evaluării persoanei în cadrul Institutului, Comisia superioară convoacă persoana în cauză pentru evaluare clinică, ce poate fi realizată și în regim de spitalizare, după caz, în una dintre secțiile clinice ale Institutului, în vederea examinărilor medicale, explorărilor funcționale și investigațiilor de laborator necesare pentru stabilirea sau completarea diagnosticului clinic.

(2) În vederea stabilirii sau completării diagnosticului clinic, Comisia superioară poate solicita Institutului inclusiv un examen psihologic al persoanei.

Art. 11. — (1) În cazurile prevăzute la art. 3 alin. (1), când Comisia superioară decide reevaluarea persoanei de către Institut, decizia de reevaluare emisă va fi transmisă prin grija Secretariatului Comisiei superioare:

a) direcției generale de asistență socială și protecția copilului, denumită în continuare *direcție*, din raza de domiciliu/reședință, după caz, a persoanei. Documentele privind evaluarea și reevaluarea persoanelor adulte cu handicap, solicitate de direcție, vor fi colectate, stocate și diseminate în conformitate cu prevederile art. 6;

b) Institutului, împreună cu solicitarea în care se vor menționa examinările medicale și investigațiile necesare. Modelul folosit de Comisia superioară pentru a solicita Institutului efectuarea evaluării medicale a persoanei este prevăzut în anexa nr. 1;

c) persoanei în cauză, împreună cu convocarea acesteia pentru a se prezenta la Institut, al cărei model este prevăzut în anexa nr. 2.

(2) Prin grija Secretariatului Comisiei superioare, persoana convocată va fi programată pentru examinare/evaluare la Institut, conform datei stabilite după consultarea Institutului. Numărul de evaluări va fi stabilit în raport cu disponibilitățile lunare ale Institutului.

(3) Secretariatul Comisiei superioare va transmite persoanei convocarea în vederea reevaluării clinice, prin poștă, cu confirmare de primire. În documentul de convocare se vor menționa data și ora la care persoana trebuie să se prezinte la Institut în vederea efectuării evaluării clinice. La stabilirea datei se are în vedere o perioadă de timp, care nu poate fi mai mare de 45 de zile de la data emiterii deciziei de reevaluare.

Art. 12. — (1) În cazul neprezentării persoanei convocate la Institut, acesta va transmite Autorității o adresă de informare în care se vor menționa numele, prenumele și CNP-ul persoanei care nu s-a prezentat la evaluare.

(2) Persoanei în cauză i se va transmite o nouă convocare, la o dată care să nu depășească 45 de zile de la data la care Comisia superioară a luat act că persoana nu s-a prezentat la Institut pentru evaluare.

(3) În situația în care persoana nu se prezintă nici la a doua convocare, Comisia superioară emite decizie de neîncadrare în grad și tip de handicap.

Art. 13. — (1) Evaluările medicale realizate de Institut pot consta în examinări de specialitate și investigații paraclinice.

(2) În vederea examinărilor medicale, explorărilor funcționale și investigațiilor de laborator necesare evaluării clinice, persoanele convocate pot fi internate în una dintre secțiile clinice ale Institutului.

(3) Pe perioada evaluării medicale în cadrul Institutului, inclusiv pe perioada spitalizării, persoana încadrată în grad de handicap grav poate fi însoțită de o persoană, la alegerea acesteia.

Art. 14. — (1) După finalizarea evaluării în cadrul Institutului se va elibera un raport de evaluare medicală, care cuprinde diagnosticul clinic la prezentare, examinările, investigațiile solicitate de Comisia superioară, rezultatele examinărilor de specialitate, diagnosticul clinic rezultat ca urmare a examinărilor efectuate. Modelul raportului de evaluare medicală este prevăzut în anexa nr. 3.

(2) Examinările de specialitate vor fi semnate și parafate de medicul specialist, investigațiile paraclinice vor fi însoțite de interpretarea medicului de specialitate, iar în cazul internării în raport va fi transcris numele medicului curant.

(3) Raportul medical realizat de Institut va fi transmis către Comisia superioară în termen de maximum 15 zile de la finalizarea evaluării.

(4) În situația în care Comisia superioară constată inexistența unuia dintre elementele prevăzute la alin. (1) sau a unei investigații solicitate, Comisia superioară poate solicita Institutului puncte de vedere/lămuriri suplimentare, fără să mai fie necesară prezența persoanei examinate la Institut.

(5) În cazurile prevăzute la alin. (4), Institutul are posibilitatea de a oferi Comisiei superioare un punct de vedere/lămuriri suplimentare asupra observațiilor primite, în termen de 15 zile de la data înregistrării.

(6) În situația în care Institutul nu a efectuat una dintre investigațiile solicitate de Comisia superioară, dar figurează pe centralizatorul lunar al serviciilor prestate și pentru care urmează a fi efectuată plata, dreptul plății contraprestației neefectuate se stinge de drept, în temeiul prezentului articol, fără a mai fi necesare alte formalități.

(7) În situația în care Institutul nu a efectuat una dintre investigațiile solicitate de Comisia superioară, dar a fost achitată contravaloarea serviciului, Autoritatea are dreptul de a solicita compensarea printr-un alt serviciu similar a contravalorii serviciului achitat.

Art. 15. — După primirea raportului medical, care cuprinde examinările și concluziile acestora, precum și diagnosticul stabilit în urma evaluării efectuate, Comisia superioară emite decizia de confirmare a încadrării în grad și tip de handicap sau decizia de încadrare/neîncadrare în grad și tip de handicap.

Art. 16. — Certificatul de încadrare în grad și tip de handicap deținut de persoana cu handicap, Programul individual de reabilitare și integrare socială, denumit în continuare *PIRIS*, precum și anexa acestuia își încetează valabilitatea la data emiterii deciziei Comisiei superioare de încadrare/neîncadrare în grad și tip de handicap.

Art. 17. — Decizia privind încadrarea sau neîncadrarea în grad de handicap, emisă de Comisia superioară în urma reevaluării realizate prin Institut, se transmite către direcție, care o pune în aplicare.

Art. 18. — În cazul emiterii unei decizii de neîncadrare în grad de handicap, directorul direcției dispune, prin act administrativ, încetarea dreptului de asistență socială sub formă de prestații și servicii sociale.

Art. 19. — În baza deciziei de încadrare în grad de handicap, emisă de Comisia superioară, serviciul de evaluare complexă a persoanei adulte cu handicap întocmește o propunere de modificare/completare a *PIRIS*, pe care o transmite Comisiei de evaluare, care va emite un nou plan.

Art. 20. — Comisia de evaluare are obligația de a comunica persoanei reevaluate decizia emisă de Comisia superioară în termen de 5 zile lucrătoare de la primirea acesteia.

Art. 21. — Deciziile emise de Comisia superioară în urma procedurii de reevaluare pot fi contestate în termen de 30 de zile de la data la care persoanei i-a fost comunicată decizia, potrivit Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, cererile adresate instanței fiind scutite de taxa judiciară de timbru.

Art. 22. — Comisia superioară are obligația de a transmite o informare organului de control/instituției care a transmis sesizarea cu privire la decizia luată, ca urmare a procesului de reevaluare.

Art. 23. — (1) În situația în care în urma evaluării medicale realizate prin Institut se infirmă forma clinică sau stadiul diagnosticului menționat în documentele medicale din dosarul de evaluare al persoanei, Comisia superioară poate sesiza organele de cercetare penală, precum și Colegiul Medicilor din România.

(2) În situația prevăzută la alin. (1), persoana cu handicap căreia, în urma internării medicale în Institut, îi este infirmat diagnosticul, forma clinică sau stadiul evolutiv și pentru care Comisia superioară a emis decizia de neîncadrare în grad de handicap este obligată la restituirea sumelor către Autoritate, reprezentând contravaloarea cheltuielilor ocazionate de evaluare, spitalizare a sa și a însoțitorului acesteia, după caz.

(3) Autoritatea comunică persoanei sumele datorate. În cazul în care acestea nu sunt achitate se vor aplica dispozițiile legale privind recuperarea creanțelor.

Art. 24. — (1) Încadrarea în grad și tip de handicap a unei persoane cu încălcarea criteriilor medico-psihosociale pe baza

căora se stabilește încadrarea în grad de handicap, aprobate prin Ordinul ministrului muncii, familiei, tineretului și solidarității sociale și al ministrului sănătății nr. 2.300/1.457/2025, se sancționează în condițiile art. 100 alin. (1) lit. h) din Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Poate fi sancționată, conform prevederilor alin. (1), propunerea de încadrare în grad și tip de handicap cu încălcarea criteriilor medico-psihosociale, dacă aceasta a produs efecte juridice sau beneficii de orice natură persoanei evaluate ori apropiaților acesteia și dacă se stabilește că a fost săvârșită cu vinovăție de către membrii Serviciului de evaluare complexă a persoanelor adulte cu handicap.

Art. 25. — Institutul realizează evaluarea medicală și completarea raportului de evaluare medicală cu utilizarea bazei materiale a acestuia.

Art. 26. — Cheltuielile determinate de realizarea evaluării medicale și de comunicarea raportului se suportă de la bugetul de stat, din bugetul Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale, prin Autoritate.

Art. 27. — (1) Costurile serviciilor medicale și contravaloarea cheltuielilor pe zile de spitalizare pentru persoana evaluată de Institut sunt aprobate prin Ordinul președintelui Casei Naționale de Pensii Publice nr. 163/2026 și sunt prevăzute în anexa acestuia.

(2) Sumele pentru cheltuielile generate pe zile de spitalizare pentru însoțitorul persoanei cu handicap grav se prevăd în bugetul anual al Autorității.

Art. 28. — (1) Cheltuielile aferente transportului persoanei și/sau însoțitorului acesteia la Institut nu vor fi suportate de Autoritate.

(2) În cazul persoanelor nedepasabile, direcția va asigura transportul persoanei către/de la Institut.

Art. 29. — (1) În situația în care Comisia superioară solicită Institutului efectuarea unor analize, investigații medicale sau investigații paraclinice ce nu pot fi realizate prin baza materială a Institutului, acestea pot fi asigurate de furnizorii privați de servicii medicale cu care Institutul colaborează. În acest caz poate fi solicitată suplimentarea cheltuielilor generate cu realizarea acestor investigații.

(2) Institutul va emite lunar un deviz de cheltuieli în care se vor înscrie atât investigațiile/serviciile medicale realizate în sistem propriu, cât și cele asigurate Institutului de furnizori privați de servicii medicale, conform prevederilor alin. (1).

Art. 30. — Devizul se va întocmi la sfârșitul fiecărei luni pentru luna în curs sau la începutul lunii pentru luna anterioară și va fi comunicat Autorității în termen de 30 de zile de la data emiterii.

Art. 31. — Devizul transmis Autorității va fi însoțit de un centralizator care va conține următoarele informații: numele, prenumele, CNP-ul persoanei, serviciile facturate în regie proprie sau, după caz, serviciile medicale realizate de furnizori din afara Institutului, data efectuării serviciilor, zilele de spitalizare a persoanei evaluate/însoțitorului acesteia, după caz.

Art. 32. — Autoritatea va efectua plata către Institut pe baza devizului, cu luarea în considerare a centralizatorului, în termen de 30 de zile de la data înregistrării acestuia de către Autoritate.

Art. 33. — Anexele nr. 1-3 fac parte integrantă din prezenta procedură.

(Model solicitare Institut)

Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități
Comisia superioară de evaluare a persoanelor adulte cu handicap

Nr.

Doamnă Director,

Prin prezenta vă solicităm evaluarea medicală a domnului/doamnei, domiciliat(ă) în localitatea,
str. nr., bl., ap., județul, posesor/posesoare al/a actului de
identitate seria: nr., eliberat de:,
CNP I _ _ _ _ _ I _ _ _ _ _ I _ _ _ _ _ I _ _ _ _ _ I

Motivul trimiterii: art. 90² alin. (1) lit. c¹) din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu
handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Evaluarea se va realiza în perioada:

Diagnostic clinic:

Investigații solicitate:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Mențiuni referitoare la internarea cu/fără însoțitor:

.....

Data

.....

Președintele Comisiei superioare,

.....

Semnătura

.....

(Model convocare persoană)

Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități
Comisia superioară de evaluare a persoanelor adulte cu handicap

Nr.

Către

Domnul/Doamna, domiciliat(ă) în localitatea, str. nr.,
bl., et., sc., ap., sectorul/județul

În temeiul art. 90² alin. (1) lit. c¹) din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu
handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare,
sunteți convocat(ă) în perioada în vederea realizării evaluării medicale la sediul Institutului Național de
Expertiză Medicală și Recuperare a Capacității de Muncă (INEMRCM) din municipiul București, șos. Panduri nr. 22, sectorul 5,
tel. 021.411.51.26, fax: 021.411.51.25.

Programul de funcționare al INEMRCM este de luni până vineri, între orele 8:00-16:00.

Vă rugăm să aveți în vedere că există posibilitatea internării pentru realizarea examinărilor medicale și investigațiilor paraclinice de specialitate.

Pe perioada evaluării medicale, persoana încadrată în grad de handicap grav poate fi însoțită de o persoană la alegerea acesteia, inclusiv pe durata unei posibile spitalizări.

Cheltuielile aferente transportului persoanei și/sau însoțitorului acesteia la INEMRCM nu vor fi suportate de Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități.

În cazul persoanelor nedeplasabile, direcția generală de asistență socială și protecția copilului va asigura transportul către/de la Institut.

Data

.....

Președintele Comisiei superioare,

.....

Semnătura

.....

ANEXA Nr. 3
la procedură

Institutul Național de Expertiză Medicală și Recuperare a Capacității de Muncă

R A P O R T de evaluare medicală

Date de identificare

Numele prenumele

CNP, domiciliul

Data prezentării/Perioada evaluării

Diagnostic clinic la prezentare

Examinări, investigații solicitate de Comisia superioară de evaluare a persoanelor adulte cu handicap

.....

.....

.....

Rezultatele examinărilor de specialitate (diagnostic clinic și investigații paraclinice: EKG, ecografie cord, ecografie Doppler, EMG, EEG, Rx, CT, spirometrie):

.....

.....

.....

Diagnostic clinic:

.....

.....

.....

Data completării:

Director medical:

Semnătura

Observații:

— examinările de specialitate vor fi semnate și parafate de medicul specialist;

— în cazul internării, în raport va fi transcris numele medicului curant;

— investigații paraclinice vor fi însoțite de interpretarea medicului de specialitate.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro
Relații cu publicul: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78/79/83.
Pentru publicări, încărcăți actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

